

ment til de skriftlige kilder, selv om de er kirkelige. Senere blev det ejerne af Bjergbygård, der efterlod sig nogle minder. Kirken hørte under dette gods til begyndelsen af dette århundrede.

Helge Søgaard

Løgumskabet, under red. af Poul Svensson (De unges kunstkrede, Frøslev/Padborg 1985). 56 s., rigt ill., 150,- kr.

Vel er Løgum klosterkirke i sig selv et enestående monument; men også det bevarede inventar rummer talrige perler. Nok er en del siden kommet til udefra eller i hvert fald flyttet rundt inde i kirken, som tilfældet er med netop det enestående relikvieskab.

Antagelig er det fra begyndelsen af 1300-tallet og har en ret nøje parallel i et skab fra cistercienserkirken i Dobberan (ved Mecklenburgs kyst), og muligvis har den nuværende alterbordsforside oprindeligt hørt hertil.

Det besidder endnu sit specielle middelalderlige låsetøj, og fuldt opslået rummer det 16 nicher (givet til fremvisning af relikvier), mens hver sidefløj afbilder otte helgener i systemet: øverst 4 apostle, derpå 4 martyrer, så 4 bekenedere og nederst 4 hellige jomfruer.

Takket være omfattende støtte fra de mange fonds, der spiller en så betydelig rolle i den historiske formidling, kan dette overdådigt illustrerede pragtværk med sine 20 foliofarveplancher, korte beskrivelser, litteratur samt engelske og tyske resumeer erhverves for en ufattelig lav pris. Et lokalinitiativ, der ikke kan roses nok.

Troels Dahlerup

Fromhed og verdslighed i Middelalder og Renaissance, festskrift til Thelma Jexlev, red. Ebba Waaben (Kirsten Bendixen, Grethe Jacobsen, Kirsten Jexlev og Marianne Johansen) (Odense Universitetsforlag, 1985). 268 s., ill., 195,20 kr.

Måske vil nogen mene, at der er ved at gå inflation i festskrifter? Men blot et blik på fødselarens omfattende bibliografi turde være forklaring nok, og så røber skriftet ikke, hvad der tænkeligt er Thelma Jexlevs nok så væsentlige indsats, det daglige virke på rigsarkivets læsesal, hvor hun har været en omhyggelig vejleder og utrættelig hjælper for et tusindtal besøgende, fra distræte lærde og ikke mindst til mængder af specialeskrivere.

Delt i tre afsnit efter emner får vi en række artikler om »Fromhedsliv i middelalderen« (fra Hagiografi over prædiken til middelalderarkæologi), om »Verdsligt liv i 1500- og 1600-tallet« (dansk købstadsliv, lensvæsen og et par kvindeskæbner) samt »Italienske studier« (fra kvindens stilling hos Etruskerne til Christiern I's store Italiensrejse). Selv om mangt og meget er valgt med henblik på skildring af kvindeskæbner, kan man komme ret langt ind i læsningen, før man ser den raffinerede pointe, at hele festskriftet i sit anlæg egentlig er »groft kønsdiskriminerende«, idet samtlige bidragydere er kvinder. Men den omfattende Tabula Gratulatoria fastslår, hvad vel enhver forsker i dansk historie ved, at Thelma Jexlev hverken er snæversynet eller snæver i sin forskning. Lad os for hendes egen, historiens og alle rigsarkivbesøgendes skyld ønske hende mange gode år.

Troels Dahlerup